

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра міжнародних відносин

Проректор з науково-педагогічної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

(Майя НІКОЛАЄВА)

“ 1 ” вересня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Країни Латинської Америки в світовій політиці»

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти *Другий (магістерський)*

Галузь знань: 29 – Міжнародні відносини

Спеціальність: 291 – Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
(код і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма:

Міжнародні відносини,

суспільні комунікації та регіональні студії

(назва ОПП/ОНП)

Робоча програма навчальної дисципліни «Країни Латинської Америки в світовій політиці»– Одеса: ОНУ, 2022. – 17 с.

Розробники: **Катерина ВАКАРЧУК**, к. політ. н., доцент.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № 1 від. “ 29 ” серпня 2022 р.

Завідувачка кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

Погоджено із гарантом ОПІ Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

_____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету міжнародних відносин, політології та соціології

Протокол № 1 від. “ 30 ” 08 2022 р.

Голова НМК _____ (Олег ХОРОШИЛОВ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 20__ р.

Завідувачка кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

Протокол № _____ від. “ _____ ” _____ 20__ р.

Завідувачка кафедри _____ (Ольга БРУСИЛОВСЬКА)

1.Опис навчальної дисципліни
«Країни Латинської Америки в світовій політиці»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 3	Галузь знань <u>29 Міжнародні відносини</u> Спеціальність <u>291 Міжнародні відносини,</u> <u>суспільні комунікації та</u> <u>регіональні студії</u> Рівень вищої освіти: <i>Другий (магістерський)</i>	<i>Обов'язкова / Дисципліна вільного вибору</i>	
		Дисципліна вільного вибору	
		Рік підготовки:	
		1-й	-й
		Семестр	
		2-й	-й
		Лекції	
		20 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
Форма підсумкового контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу «Країни Латинської Америки у світовій політиці» є формування у студентів комплексного уявлення про участь країн зазначеного регіону у міжнародній політиці, геополітичних процесах, та їх включення і роль у формуванні сучасних стратегій, позицій, курсів провідних держав у вирішенні питань глобальних масштабів.

Завдання курсу:

проаналізувати роль країн Латинської Америки у системі міжнародних відносин, процесів глобалізації та інтеграції;

розкрити специфіку розвитку країн цього регіону, показати особливості і фактори, які впливають на формування зовнішньої політики країн Латинської Америки;

проаналізувати інтеграційні процеси в країнах Центральної Америки та Карибського басейну і Південної Америки;

дати оцінку про включення країн Латинської Америки у світові процеси політики, економіки, процеси глобалізації та інтеграції, також дослідити політику провідних держав світу у країнах Латинської Америки;

з'ясувати основні проблеми безпеки та сучасні форми співробітництва на континенті;

розглянути політику Бразилії щодо проблем в регіоні її ролі в світовій політиці.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних загально-професійних **компетентностей**:

ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

РН4. Аналізувати та оцінювати проблеми міжнародної та національної безпеки, міжнародні та інтернаціоналізовані конфлікти, підходи, способи та механізми забезпечення безпеки у міжнародному просторі та у зовнішній політиці держав.

РН13. Брати участь у професійні дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхню точку зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.

3.Змістнавчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Роль країн Латинської Америки в сучасній системі міжнародних відносин.

Тема 1. Латинська Америка в системі міжнародних відносин XXI ст.

Наукова та політична актуальність курсу «Країни Латинської Америки у світовій політиці». Предмет, методи та основні завдання курсу. Геополітичне положення регіону, внутрішні та зовнішні виклики і загрози. Особливості регіональної та світової інтеграції, участь у глобалізаційних проектах. Особливості входження та нові включення в світові процеси, вплив на формування міжнародної «повістки дня». Перспективи взаємодії центрів нового покоління. Країни «Глобального Півдня»: значення та формування терміну і системи міжнародних відносин. Вплив пандемії COVID – 19 на країни Латинської Америки: роль та наслідки.

Тема 2. Бразилія у регіональній та міжнародній політиці XXI ст.

Становлення Бразилії, як регіонального та світового лідера, прагнення до зовнішньополітичної автономії. Прихід до влади Луїса Сілви. Пріоритети зовнішньої політики Бразилії: Д.Руссефф та М.Темер. Розвиток інтеграційних процесів на континенті, за участі Бразилії. Відносини з Китаєм, Японією, країнами Північно-Східної Азії; відносини з країнами Європейського Союзу, Росією. Нові підходи до характеру відносин з США та Мексикою. Особливий характер відносин з Аргентиною, Венесуелою. Україно-бразильські відносини. Прихід до влади Ж.Болсонару, зміна зовнішньополітичних пріоритетів. Внутріполітичні протистояння під час правління Ж.Болсонару, принцип «двосторонніх відносин» з країнами регіону. Нейтралітет та позиція Бразилії щодо російсько-української війни.

Тема 3. Політика регіональної та глобальної безпеки в країнах Латинської Америки.

Нові доктрини та концепції формування національної безпеки провідних держав регіону. «Криза в Ангостурі» між Колумбією та Еквадором. Територіальні суперечки на континенті. Створення в 2008 році Південноамериканської ради оборони, куди не ввійшла США. Нова «Стратегія національної оборони» Бразилії, прийнята у 2008 році, де було започатковано нові стратегічно уразливі регіони. Перспектива активізації південоатлантичного напрямку в стратегії безпеки «Країни Південного Хреста». План Колумбія (2000-2015): роль на значення. Роль воєного співробітництва між США та країнами Латинської Америки.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Відносини з глобальними акторами у світовій політиці.

Тема 4. Відносини між США та країнами Латинської Америки у XXI ст.

«Перезавантаження» міжамериканських відносин та пошук нових форм взаємодії. Реформа ОАГ, нові інтеграційні ініціативи, спроба розробки нової системи безпеки. Політична та економічна складова «Ініціатива для Америки». Політика Б. Обама про формування партнерських відносин з країнами Латинської Америки. «Кубинська відлига» та відновлення американо-кубинських відносин. Політика Трампа: нові підходи та протиріччя, щодо відносин з країнами Латинської Америки. Розпад НАФТА та створення нової угоди між США та Канадою, США та Мексикою ЮСМКА. Міграційна політика США щодо Мексики та країн Центральної Америки. Нові зовнішньополітичні орієнтири Дж.Байдена стосовно країн регіону.

Тема 5. Відносини між ЄС та країнами Латинської Америки на сучасному етапі.

Передумови відносин між ЄС і ЛАК: політичні та економічні. Досвід європейської моделі розвитку (ЕСМ) для подолання бідності населення в ЛАК. Формування загальної системи преференцій для ібероамериканських країн. Договори «першого-четвертого» поколінь між ЄС і ЛАК. Початок стратегічного партнерства ЄС-ЛАК в 1999 р. Створення спільного ринку країн Південної Америки та початок переговорного процесу ЄС-МЕРКОСУР про ЗВТ між двома блоками. Основні етапи перемовин, підписання Угоди про ЗВТ ЄС-МЕРКОСУР 28

червня 2019 р. Відносини між ЄС та СЕЛАК. Позиція Франції щодо угоди про ЗВТ ЄС-МЕКОСУР. Роль країн ЄС у вирішенні політичної кризи в Венесуелі.

Тема 6. Відносини між Китаєм та країнами Латинської Америки.

Встановлення стратегічного партнерства між Китаєм та країнами Латинської Америки. Окреслено основні напрямки співробітництва. Два типи стратегічного партнерства, перший тип на рівні асоціації чи союзу, наприклад, форум Китай-CELAC, другий тип має всеохоплюючий характер, встановлений з Бразилією, Аргентиною та Венесуелою. Китайсько-бразильські відносини, співробітництво в багатосторонніх форматах, як G 20, G-5 та БРІКС. Політика Китаю щодо Венесуели. Протистояння між Китаєм та США за вплив в регіоні. Будівництво стратегічних об'єктів та військове співробітництво, підтримка лівих режимів та міжпартійна солідарність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Регіональний вимір відносин та інтеграційні процеси країн Латинської Америки в регіоні та світі.

Тема 7. Особливості та перспективи регіональної інтеграції на сучасному етапі.

Нові форми взаємодії та співробітництва між різними регіональними угрупованнями та об'єднаннями. Створення та реорганізація Групи Ріо у СЕЛАК як основного міжнародного об'єднання у світі, який представляє всі країни Латинської Америки. Створення PROSUR, як нового формату південноамериканської інтеграції, ініціатором виступили Чилі. 7 країн як постійні члени (Аргентина, Бразилія, Чилі, Колумбія, Еквадор, Парагвай, Перу) три в якості спостерігачів (Болівія, Уругвай, Суринам). Створення та розпад UNASUR – Союзу південноамериканських націй, лідером була Бразилія. Роль регіону у вирішенні проблем сучасності та боротьби з тероризмом, наркотрафіком, екологічною кризою та міграційною кризою. Створення Групи ЛІМА – наднаціональна організація.

Тема 8. Роль країн «Лівого блоку» Латинської Америки міжнародних процесах.

Політична криза в Венесуелі.

«Лівий поворот» в Латинській Америці у ХХІ ст. Особливості формування та функціонування АЛБА. Прихід до влади соціалістичних партій, та формування лівоцентристських партій та урядів. Нафтовий фактор та його вплив. Участь Венесуели у інтеграційних процесах. Характер двосторонніх відносин Венесуели з країнами регіону. Роль нафтового фактору у зовнішній політиці країни. Зростання ролі Венесуели у сучасній системі міжнародних відносин. Політична криза в Венесуелі: внутрішні та зовнішні аспекти. Роль Венесуели у російсько-українській війні.

Тема 9. Зовнішня політика Аргентини на сучасному етапі.

Прихід до влади К.Кіршнер, формування політики кіршнерізму. Зміна зовнішньополітичних орієнтирів, стриманої з США та посиленою з ЄС. Стратегічне партнерство з Китаєм та Росією. Відносини з країнами регіону та суперництво з Бразилією. Обрання президента М.Макрі у 2015 р., зближення відносин з США. Формування нової зовнішньополітичної доктрини Аргентини. Прихід до влади А. Фернандеса у 2019 р.: технічний дефолт та зміна зовнішньополітичного вектору Аргентини. Україно-аргентинські відносини, роль діаспори у протистоянні російській агресії в Україні.

Тема 10. Зовнішня політика Мексики на сучасному етапі.

Окреслено основні напрямки співробітництва: політичні, економічні та безпекові, роль Мексики в цих процесах. Відносини зі США, Росією, Китаєм, ЄС та країнами Латинської Америки. Нова зовнішня політика В.Фокса. Проект розвитку, План Пуебла Панама. Ф.Кальдерон та проект Мезоамерика. Правління Е.П.Ньете (2012-2018). Вибори президента Мексики 2018 та зовнішня політика Л.Обрадора. Загострення відносин з США. Україно-мексиканські відносини та позиція Мексики щодо російсько-української війни.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	П	лаб	Ср		л	п/с	лаб	ср
Змістовий модуль 1. Роль країн Латинської Америки в сучасній системі міжнародних відносин.										
Тема 1. Латинська Америка в системі міжнародних відносин XXI ст.	8	2	-		6					
Тема 2. Бразилія у регіональній та міжнародній політиці XXI ст.	8	2	-		6					
Тема 3. Політика регіональної та глобальної безпеки в країнах Латинської Америки	12	4	2		6					
Разом за змістовим модулем 1	28	8	2		18					
Змістовий модуль 2. Відносини з глобальними акторами у світовій політиці.										
Тема 4. Відносини між США та країнами Латинської Америки у XXI ст.	10	2	2		6					
Тема 5. Відносини між ЄС та країнами Латинської Америки на сучасному етапі.	10	2	2		6					
Тема 6. Відносини між Китаєм та країнами Латинської Америки	8	2	-		6					
Разом за змістовим модулем 2	28	6	4		18					
Змістовий модуль 3. Регіональний вимір відносин та інтеграційні процеси країн Латинської Америки в регіоні та світі.										
Тема 7. Особливості та перспективи регіональної інтеграції.	10	2	2		6					
Тема 8. Роль країн «Лівого блоку» Латинської Америки міжнародних процесах. Політична криза в Венесуелі.	10	2	2		6					
Тема 9. Зовнішня політика Аргентини на сучасному етапі	8	2	-		6					
Тема 10. Зовнішня політика Мексики на сучасному етапі	6	-	-		6					
Разом за змістовим модулем 3.	34	6	4		24					
Усього годин	90	20	10		60					

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Україна та Латинська Америка: взаємодія та реальність: 1. Україно-бразильські відносини сучасності. 2. Військово-політичне співробітництво України та Бразилії. 3. Відносини України з Аргентиною та Мексикою. 4. Роль української діаспори в протидії російської пропаганди проти міжнародного іміджу України. 5. Ставлення країн Латинської Америки до російсько-української війни.	2
2	Трансформаційні процеси на Кубі: внутрішній та зовнішній аспекти: 1. Відновлення відносин з США та значення для Куби. 2. Прихід до влади М.Канеля та основні реформи. 3. Прийняття нової конституції Куби та її імплементація в країні. 4. Перегляд зовнішньої політики Куби після панування Кастро. 5. Стратегічне партнерство Куби з Китаєм та РФ.	2
3	Міграційна криза та проблема наркотрафіку в регіоні: 1. Політика «нулевої толерантності» Д.Трампа. 2. Реалізація проекту «Стіна Трампа» на кордоні США та Мексики. 3. Роль країн центральноамериканського трикутника та Колумбії у формуванні нелегального наркобізнесу. 4. Загострення міграційної кризи у 2019 р. та «План Маршала» Мексики. Політика Дж.Байдена у вирішенні міграційної проблеми в регіоні	2
4	Особливості розвитку Чилі та Болівії на сучасному етапі: 1. Прихід до влади С. Піньєри (2018-2022). 2. Протести в Чилі та прийняття нової Конституції країни. 3. Особливості зовнішньої політики Чилі. 4. Зовнішня політика Болівії при правлінні Є.Моралеса. 5. Воєнний переворот в Болівії та зміна політичної влади.	2
5	Інтереси основних світових акторів в країнах Латинської Америки: 1. Інтереси ЄС в регіоні: створення зони вільної торгівлі. 2. Інтереси США в регіоні: політика рівноправного партнерства. 3. Інтереси Китаю в регіоні: економічна експансія. 4. Інтереси росії в регіоні: геополітичний вплив та військова присутність. 5. Участь країн Латинської Америки у міжнародних проектах.	2
	Разом	10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/індивідуальних завдань (рефератів)	Кількість годин
1	Протестні рухи в Чилі, Перу та Болівії: причини та наслідки: Особливості протестних рухів в Чилі. Політичний переворот в Болівії.	10
2	Відносини США та Бразилії: історія та сучасність: Система стримувань та противаг двох країн у регіоні. Боротьба за політичне лідерство на континенті.	10
3	Образ та імідж України в країнах Латинської Америки: Вплив російської пропаганди у медіа-просторі країн Латинської Америки на образ України. Роль діаспори у протистоянні російській агресії в Україні.	10
4	ЄС та МЕРКОСУР: інтерконтинентальний діалог: Основні етапи відносин між ЄС та МЕРКОСУР. Роль та значення угоди про створення вільної торгівлі між ЄС та МЕРКОСУР.	10
5	Уругвай в системі міжнародних відносин ХХІ ст. Особливості політичного розвитку Уругваю. Роль Уругваю в регіональних та міжнародних організаціях.	10
6	Формування лівоцентристських режимів в країнах Латинської Америки. Особливості політичної системи Венесуели. Куба: особливості політичного розвитку.	10
	<i>Одна із темeseвищевказаного переліку обирається студентом на початку семестру та надсилається викладачу за місяць до закінчення курсу. Обсяг ese: 5-7 сторінок. Характеристика змісту: за змістом навчальної дисципліни. Вимоги до виконання та оцінювання: Ese – текст, що знаходиться на перетині двох жанрів: художнього та публіцистичного. Ese допускає вільну структуру. Головне – використати всі складові нарисів (вступ, аргументи, висновок). Лаконічність викладу матеріалу. Має бути аргументованим та переконливим. Всі аргументи – підтвердженими та перевіреними. Оригінальність, під час оформлення ese категорично забороняється використання чужих робіт, їх повне або часткове копіювання. Ese має містити проведений автором аналіз проблеми, суб'єктивну авторську позицію (в цілому під час оформлення ese головне розкрити і проблему, і особистість автора та його світогляд). Ese має складатись з таких частин: вступ (опис тези), аргументи або основна частина (підтвердження або спростування тези за допомогою цитат, прикладів з життя, історичних подій, законів та актів), висновки (остаточна позиція автора щодо конкретного питання).</i>	
	Разом	60

9. Методи навчання

Словесні: лекції (проблемні, лекції-візуалізації, лекції-аналіз конкретних ситуацій та ін.), розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: утомучі слімульмедійні презентації, демонстрація, метод безпосереднього спостереження, презентація результатів власних досліджень.

Практичні: рольові ігри; виконання індивідуальних завдань (підготовка та публічний захист рефератів).

10. Форми контролю та методи оцінювання

Методи поточного\періодичного контролю: усне опитування, оцінювання виконання індивідуальних завдань (рефератів), захист результатів індивідуальних завдань (рефератів).

Підсумковий контроль. Залік

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Здобувач освіти	уповномуобсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних висловів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних/розрахункових завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обирати цю національну спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу;
Відмінно	Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями	проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних висловів та письмових відповідей,	правильно вирішив більшість розрахункових/тестових завдань за зразком; має стійкі навички виконання завдань

Задовільно	<p>використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу;</p> <p>при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації,</p> <p>застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій;</p> <p>самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки</p>	<p>може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.</p> <p>Правильно вирішив половину розрахункових/тестових завдань.</p> <p>Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого;</p> <p>під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків формулювання висновків</p>
Незадовільно з можливостю повторного складання	<p>володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування);</p> <p>безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого;</p> <p>невміє робити найпростіші операції аналізу і синтезу;</p> <p>робити узагальнення, висновки;</p> <p>під час відповіді допускаються суттєві помилки</p>	<p>недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності,</p> <p>правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички</p>
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	<p>не володіє навчальним матеріалом</p>	<p>виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача</p>

11. Питання для поточного та періодичного контролю

1. “Перезавантаження” міжамериканських відносин та пошук нових форм взаємодії.
2. Американсько-кубинські відносини 2015-2022 рр.
3. Бразилія в регіональній та міжнародній політиці 21 ст.
4. Відносини між ЄС та країнами Латинської Америки на сучасному етапі.
5. Відносини між Китаєм та Латинською Америкою: типи стратегічного партнерства.
6. Відносини між США та Латинською Америкою у 21 ст.
7. Вплив пандемії COVID - 19 на країни Латинської Америки: роль та наслідки.
8. Енергетичний фактор у зовнішній політиці Венесуели 2009 - 2021 рр.
9. ЄС-МЕРКОСУР: міжконтинентальні відносини.
10. Зовнішньополітичні пріоритети Бразилії: Лулада Сільва та Д. Руссефф.
11. Зовнішня політика Аргентини 2011-2022 рр.
12. Зовнішня політика Бразилії під час президентства Дж. Болсонару.
13. Зростаюча роль Венесуели в сучасній системі міжнародних відносин під час правління Уго Чавеса.
14. Іberoамериканська співпраця з державами CELAC.
15. Інтереси великих держав у країнах Латинської Америки (США, Росія, Китай).
16. Китайсько-бразильські відносини у 21 ст.
17. Країни «Глобального Півдня»: роль у сучасному світовому порядку.
18. Латиноамериканська політика Д. Трампа: оцінки та досягнення
19. Латинська Америка та Україна: шляхи співпраці
20. Мексика в системі міжнародного порядку 21 ст.
21. Мексика та США: нові виміри відносин під час президентства Д. Трампа.
22. Міграційна криза в країнах Центральної Америки та Мексиці у 2018 – 2020 рр. та імміграційна політика США.
23. Нова стратегія національної оборони Бразилії
24. Нові доктрини та концепції національної безпеки провідних держав регіону
25. Нові зовнішньополітичні орієнтири Дж. Байдена для країн регіону.
26. Політика Б. Обама щодо побудови партнерства з країнами Латинської Америки.
27. Політична криза у Венесуелі: внутрішні та зовнішні аспекти.
28. Причини та наслідки протестів для регіону (2019) Чилі, Еквадор та Болівії.
29. Проблема наркотиків у ЛАК, як глобальна проблема сучасності
30. Проблеми Мальвінських островів у міжнародних відносинах на сучасному етапі.
31. Регіональна та глобальна політика безпеки в Латинській Америці.
32. Регіональний вимір відносин ЛАК та інтеграційні процеси у регіоні та світі у 21 ст.
33. Реформа ОАД, нові інтеграційні ініціативи, спроба розробити нову систему безпеки.
34. Роль військового співробітництва між США та Латинською Америкою.
35. Роль групи Ліма у вирішенні венесуельської кризи.
36. Роль країн Латинської Америки в сучасній системі міжнародних відносин.
37. Роль лівого блоку країн Латинської Америки в міжнародних процесах.
38. Роль Чилі в сучасних міжнародних відносинах.
39. Російські інтереси у Венесуелі: вплив та значення.
40. Стратегічне партнерство США з країнами Латинської Америки.
41. Трансформаційні процеси на Кубі. Відносини зі міжнародною спільнотою.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний/періодичний контроль										Сума балів	
Змістовий модуль 1 (поточний контроль на лекціях)			Змістовий модуль 2 (поточний контроль на лекціях)			Змістовий модуль 3 (поточний контроль на лекціях та практичних)				Індивідуальне самостійне завдання	
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C	задовільно	
70-74	D		
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Вакарчук К.В. Силабус курсу «Країни Латинської Америки у світовій політиці». Одеса: ОНУ, 2022. 6 с.
2. Вакарчук К.В. Навчально-методичний посібник з курсу «Країни Латинської Америки у світовій політиці». Одеса: Екологія, 2022. 24 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Bernal-Meza R. Contemporary Latin American thinking on International Relations: theoretical, conceptual and methodological contributions. *Revista Brasileira de Política Internacional*. 2016. URL: <http://www.scielo.br/pdf/rbpi/v59n1/0034-7329-rbpi-59-01-00005.pdf>.
2. Bonilla A. S., Edit.; Paz Milet Garcia. Latin America, Caribbean and China: sub-regional strategic scenarios. C.R. FLACSO, 2014.
3. Horwitz B., M. Bagley. Latin America and the Caribbean in the Global Context Why care about the Americas? New York: Routledge, 2016.
4. Nilsson M., Gustafsson J. Latin American Responses to Globalization in the 21 st. Century. 2013. URL: <https://bugarinmauricio.files.wordpress.com/2013/08/larg-ch-01-11-12-c1.pdf>
5. Zilla C. ForeignPolicyChangeinBrazil. DriversandImplications. GermanInstituteforInternationalandSecurityAffairs, Berlin, 2022. URL: https://www.swp-berlin.org/publications/products/research_papers/2022RP08_ForeignPolicyChange_Brazil.pdf

Додаткова

6. Бикова О., Мацькович О. Як Латинська Америка реагує на російську агресію: між рішучим засудженням та беззаперечною підтримкою. Аналітична довідка. *Аналітичний центр ADASTRA*. 2022. URL: <https://adastra.org.ua/special-edition>
7. Вакарчук К.В. Зовнішня політика Бразилії в період правління Д. Руссефф. *Актуальні проблеми політики*. 2014. № 53. С. 142-149.
8. Вакарчук, К.В. Зовнішня політика Аргентини у постбіполярний період. *Вісник ОНУ. Соціологія і політичні науки. Серія: Політичні науки*. 2018. № 2(31). С. 115-127.
9. Вакарчук К.В. Відносини Китаю з провідними країнами регіону Латинської Америки. *Китай – Україна: перспективи академічного та ділового співробітництва*. 2019. С. 32-36.
10. Вакарчук К.В. Дискредитація України російськими ЗМІ в країнах Латинської Америки. *Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень Борисфен Інтел*. 2020. URL: <https://bintel.org.ua/publication/regions/america/dyskredytatsiya-ukrayiny-rosijskimi-zmi-v-brazyliyi/>
11. Вакарчук К.В. (2020). Латиноамериканський вектор зовнішньої політики Китаю. *Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень Борисфен Інтел*. 2020. URL: <https://bintel.org.ua/publication/regions/america/latinoamerikanskij-vektor-politiki-kitayu/>
12. Вакарчук К.В. Сучасні міждержавні та діаспоральні зв'язки України з Аргентиною та Бразилією: міжнародний вимір *Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень Борисфен Інтел*. 2021. URL: <https://bintel.org.ua/analytics/zvyazki-ukraini-z-argentinoyu-i-brazilyeyu/>
13. Вакарчук К.В. Зовнішня політика ДжоБайдена щодо країн Латинської Америки. *Бінтел*. 2021. №16. С. 59-68.
14. Вакарчук К.В. Російсько-українська війна у сприйнятті Латинської Америки. *Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень Борисфен Інтел*. 2022. URL: <https://bintel.org.ua/war2022/rosijsko-ukraïnska-vijna-u-spriinyatti-latinskoï-ameriki/>
15. Вакарчук К.В. Політика США щодо Куби. *Регіональні студії*. 2022. № 30. С. 127-133. URL: <http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/30/22.pdf>
16. Вакарчук К.В. Роль української діаспори країн Латинської Америки в російсько-українській війні. *International scientific conference «The study of topical issues of modern society from the perspective of history, political science, sociology and philosophy»*: conference

- proceedings. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. С. 56-59. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/249/7002/14576-1>.
17. Договірно-правова база між Україною та Аргентиною. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-argentina/338-dogovirno-pravova-baza-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju>
18. Ковальова О. Що шукає Росія у далекому краї? *Чорноморська безпека*. 2019. URL: <https://geostrategy.org.ua/chornomorska-bezpeka/chornomorska-bezpeka-3-35/842>
19. Космина В. Латинська Америка після «лівого повороту»: нові виклики. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. 2017. № 28(67). С. 52-59. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_istor_2017_28\(67\)_2_12](http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_istor_2017_28(67)_2_12).
20. Кулінич Т. О. Розвиток взаємин країн Латинської Америки та Європейського Союзу в контексті ібероамериканської Спільноти націй. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*. 2014. <http://journals.iir.kiev.ua/index.php/apmv/article/viewFile/2291/2012>
21. Політичні відносини між Україною та Аргентиною (30 січня 2020). *Посольство України в Аргентинській Республіці*. URL: <https://argentina.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-ta-argentina/339-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-argentinoju>.
22. Двосторонні політичні відносини. (13 травня 2020). *Посольство України в Федеративній Республіці Бразилія*. URL: <https://brazil.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-braziliya/dvostoronni-politichni-vidnosini>.
23. Політичні відносини між Україною та Мексикою. (25 серпня 2019). *Посольство України в Мексиканських Сполучених Штатах*. URL: <https://mexico.mfa.gov.ua/spivrobotnictvo/ukrayina-meksika/ukrayina-meksika-477-politichni-vidnosini-mizh-ukrajinoju-ta-meksikoju>.
24. Тараненко А. Перспективи кубинсько-американських відносин за президентства Байдена. *Аналітичний центр ADASTRA*. 2022. URL: <https://adastra.org.ua/blog/perspektivi-kubinsko-amerikanskih-vidnosin-za-prezidentstva-bajdena>.
25. Ткач А. Роль співробітництва США та Бразилії в Латиноамериканському регіоні. *Вісник НАДУ при Президентові України*. 2016. №2 (81). С. 80-85. URL: <http://visnyk.academy.gov.ua/pages/dop/70/files/ee412e98-d78b-4764-92bf-414796ded96c.pdf>
26. Шевченко Н. Латинська Америка та Карибський басейн: інтереси України. *Рада зовнішньої політики «Українська призма»*. 2020. URL: <http://prismua.org.tilda.ws/lac>
27. Bentang Z. *Take the Relations between China and Countries in Latin America and the Caribbeanto a New Height*. 2018. URL: <http://www.cpifa.org/en/cms/item/view?table=book&id=244>
28. Burton G. What President Bolsonaro Means for China-Brazil Relations. *The diplomat*. 2018. URL: <https://thediplomat.com/2018/11/what-president-bolsonaro-means-for-china-brazil-relations/>
29. Dudek M. The Shaping of EU-Mercosur Relations. From Altruism to Pragmatism and Liberalism to Illiberalism. *Pittsburgh Papers on the European Union*. 2012. URL: <http://pgheupapers.pitt.edu/ojs/index.php/pgheupapers/article/viewFile/3/4>.
30. Haibin N. Emerging Global partnership: Brazil and China Parceria Global Emergente: Brasil e China. *Rev. Bras. Polit.* 2010. №53. P.183-192. URL: <http://www.scielo.br/pdf/rbpi/v53nspe/v53nspea11.pdf>.
31. Hamilton S. U.S. Policy in Latin America - Time for a New American Realism. *Global Americans*. 2022. URL: <https://theglobalamericans.org/2022/05/u-s-policy-in-latin-america-time-for-a-new-american-realism/>
32. Merke F., Reynoso D. Foreign Policy Change in Latin America: Exploring a Middle-Range Concept. *Politics and International Relations*. 2020. URL: <https://larrlasa.org/articles/10.25222/larr.380/>

33. Pecequilo, Soreanu C. Brazilian foreign policy: from the combined to the unbalanced axis (2003/2021). *Revista Brasileira de Política Internacional*. 2021. URL: <https://www.redalyc.org/journal/358/35866229010/html/>
34. Sullivan M. P. Argentina: Background and U.S. Relations. – Congressional Research Service. *Congressional Research Service*. 2017. URL: <https://fas.org/sgp/crs/row/R43816.pdf>.
35. Vakarchuk, K. China's Strategic Partnership with Latin America Countries: Brazil, Argentina and Venezuela. *International and Political Studies*. 2019. № 32. P. 27-35.
36. Weeks G. The Trump Doctrine in Latin America // *Foreign Policy & U.S./ Latin America Relations*. 2017. URL: <https://theglobalamericans.org/2017/08/trump-doctrine-latin-america/>
37. Wilkinson S. A Perfect Impasse? Cuba's Move Towards the Market and the United States' Move Towards Cuba. *Economic Affairs*. 2017. № 1. P. 9-35.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Незалежний аналітичний центр геополітичних досліджень. Борисфен Інтел. URL: http://bintel.com.ua/uk/3-projects/latin_america_review?isArchive=1/
2. ADASTRA – незалежний український аналітичний центр. URL: <https://adastra.org.ua/info>
3. LATIN AMERICA POST. URL: <https://latinamericanpost.com/>
4. Latin American Network Information Center. URL: <http://lanic.utexas.edu/la/region/news/>
5. MERCOSUR. URL: <https://www.mercosur.int/en/about-mercosur/mercosur-countries/>
6. Modern Latin America. URL: <https://library.brown.edu/create/modernlatinamerica/>
7. Organisation of American States. URL: <http://www.oas.org/>
8. Political Database of the Americas. URL: <http://pdba.georgetown.edu/>
9. The Center for Latin American Studies. URL: <http://www.clas.berkeley.edu/>
10. The Council on Foreign Relations. URL: <https://www.cfr.org/>
11. The Council on Hemispheric Affairs. URL: <http://www.coha.org/>
12. The European Union – Latin America and Caribbean Foundation. URL: <https://eulacfoundation.org/en>
13. The Latin American Herald Tribune. URL: <http://www.laht.com/index.asp>